

Arbetsmarknadsdepartementet:
a.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över - Förslag till en nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige (Ds 2019:4)

Linköpings kommun har fått möjlighet att yttra sig över departementspromemorian ”Förslag till en nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige”. Kommunen avgränsar sitt yttrande till att fokusera på de delar som främst berör kommuner.

Institutionens uppdrag och uppgifter (4.1, 4.2, 4.3)

Kommunen ser positivt på att den nationella samordningen gällande mänskliga rättigheter tydliggörs och stärks. Kommunen tillstyrker därför i stort inrättandet av en nationell institution för mänskliga rättigheter, samt dess förutsättningar att uppfylla Parisprinciperna. Vidare tillstyrker kommunen utredningens förslag om övergripande uppdrag, samt att fullgöra de uppgifter som ankommer på en oberoende nationell mekanism enligt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Kommunen ser positivt på att MR-institutionen kan lämna förslag och synpunkter direkt till kommuner, förutsatt att det utgår från främjandeuppdraget och inte innebär tillsyn.

Institutionens organisationsform och placering (5.1, 5.2)

Kommunen tillstyrker förslaget om att institutionens verksamhet ska bedrivas i myndighetsformen. Däremot avstyrker kommunen att institutionen inrättas som ny myndighet, och anser att MR-institutionen snarare bör inrättas inom ramen för befintlig myndighetsstruktur. Detta för att möjliggöra både en högre grad av kostnadseffektivitet och en högre grad av samordning på myndighetsnivå.

Institutionens ledning, samt civilsamhällets och andra aktörers medverkan vid institutionen (6.2.5, 6.3)

Kommunen anser att även kommuner bör få möjlighet att nominera personer till institutionens styrelse.

Kommunen instämmer i vikten av att det civila samhället och andra aktörer görs delaktiga i arbetet med mänskliga rättigheter, men saknar i sammanhanget

en beskrivning av kommunernas betydelse. I avsnitt 3.3.6 beskriver utredningen däremot att en stor del av arbetet med att säkerställa mänskliga rättigheter i praktiken, genomförs på regional och lokal nivå och måste vara en del av det reguljära arbetet inom kommuner, landsting och privata aktörer inom offentlig verksamhet. Kommunen instämmer i den bedömningen och anser därför att institutionen måste samverka med kommuner i frågor som rör mänskliga rättigheter på lokal nivå.

Kommunen tillstyrker förslaget om att inrätta Rådet för de mänskliga rättigheterna, och poängterar vikten av att även kommuner ges möjlighet till hög grad av delaktighet, genom representation i föreslaget råd samt vid MR-institutionens olika samråd/kommittéer/nätverk och liknande.

Institutionens befogenheter (7.1)

Kommunen anser att förslagen om skyldigheter för kommunen att lämna uppgifter och medverka vid överläggningar är långtgående. Kommunen anser att omfattningen av dessa skyldigheter måste stå i proportion till institutionens främjandeuppdrag, och utgå från samverkan med kommunerna. Genom att kommunernas skyldigheter fastställs i lag måste också finansieringsprincipen tillämpas fullt ut, så att kommunernas finansiering säkerställs för de extra åtaganden som skyldigheterna innebär.

Konsekvenser för kommuner och landsting (10.3.2)

Kommunen anser att det finns en risk för att skyldigheten att lämna uppgifter till, samt medverka vid överläggningar med, den nya institutionen blir mer resurskrävande än vad utredningen bedömer. Kommunens hela kostnader som kommer att uppstå med anledning av detta, måste täckas i enlighet med finansieringsprincipen.

För Linköpings kommun

Niklas Borg
Kommunstyrelsens ordförande